

Klára Papp (Debrecen, Universitatea din Debrecen): *Viață cotidiană aristocratică la Cluj, potrivit corespondențelor familiale*

În ultimii ani am avut ocazia să lecturăm corespondențele mai multor familii de aristocrați ardeleni datate din a doua jumătate a secolului al XVIII-lea. Am redactat și publicat corespondența contesei Kata Csáky, care ne-a atras atenția asupra faptului că aceste scrisori conțin multe date, informații și mici observații cu privire la viața de zi cu zi a familiei. Casa contesei Csáky a fost locuită mai târziu și de fiica acesteia, Rozália Bethlen, dar s-au păstrat un număr însemnat de scrisori redactate și de membrii familiei Jósika (Antal Jósika, mai apoi văduva acestuia), fiul acestora, János Jósika și soția lui, fiica Rozaliei Bethlen, Rozália Csáky și fratele ei, József Csáky. Această corespondență familială stă la baza prelegerii noastre cu privire la cercetarea diferitelor aspecte ale vieții cotidiene clujene în intervalul cuprins dintre mijlocul secolului al XVIII-lea și primele trei decenii ale secolului al XIX-lea.

În prelegere dorim să prezentăm tematica acestor scrisori în comunicarea informațiilor legate de viața de zi cu zi a clujenilor. Firește, informațiile legate de imobilele deținute în oraș se referă nu doar la achiziționarea unor case sau terenuri, ci pot documenta chiar și extinderea acestora, fapt pentru care acordăm o importanță deosebită procedurilor de construcție inițiate și descrierilor schimbărilor efectuate conform gusturilor aristocrate.

Consider, deasemenea, importantă prezentarea obiceiurilor și sărbătorilor familiale, precum și adunarea observațiilor legate de sărbătorile oficiale. Interesul cultural, obiceiurile, semnele patronale și prezența proprie în fluxul cultural al aristocrației sunt și ele părți integrante ale cercetării.

Scrisorile analizate pot ajuta la explorarea sistemului relațional al familiilor care, pe lângă relațiile strict familiale, dezvăluie și relații auxiliare și furnizează informații despre natura acestora. În cazul în care izvoarele ne permit, încercăm și o documentare a obiceiurilor legate de cumpărarea și oferirea cadourilor. În acest scop notele de împrumut sau inventarele de lăsamânt pot oferi date suplimentare, însă, în măsura posibilităților, vom folosi și fotografiile și materialele grafice păstrate.

Vasta corespondență atinge desigur și evenimentele însemnate și obiceiurile de socializare din alte orașe ardeleni (sau chiar din Ungaria), iar în cazul în care expeditorul face/ poate face comparație cu evenimentele clujene, aceste amănunte vor fi, firește, analizate și ele.